

דרך הישר

יש בורא עולם והוא אוהב אותך!

עלון מס' 17

HAYASHAR.COM

פרשת בהעלותך

כך ראינו בהלכות צדקה שפסק הרמב"ם שעדיף לתת 1,000 פעם צדקה של פרוטה אחת מאשר פעם אחת צדקה של 1,000 פרוטות, פי על ידי הקביעות והחזרה אנחנו יכולים לשנות את הטבע שלנו.

(ב) התחדשות: רש"י כתב על אהרן בשבחו שלא שנה, והפשוט שלא שנה מצווי ה', ושאלו המפרשים וכי איזה שבח הוא זה? אם היה משנה היה נחשב לחוטא, זה שבח שלא חטא? ומסבירים שלא שנה בהרגשתו, כמו שהתרגש ביום הראשון בפעם הראשונה, כך התרגש בכל יום מחדש ולא שנה ברמת הרגישות.

לא קשה היה לנשיאים להתרגש מהקרובן שהביאו והיום טוב שעשו לכבודם, אבל החכמה והגדלה זה להתחדש בכל יום מעצמך, גם אם אתה אמור לעשות אותן פעולות - אתה תהיה השונה והחדש שבכל יום.

הקדוש ברוך הוא ברא אותנו כיצורים שמתפתחים אישית וגדלים בכל זמן, צמח שמפסיק לצמח סופו שהוא קמל. יהודי שמפסיק לצמח ולהתחדש סופו שהוא נובל, כי הנשמה שלו מבקשת לגדל כל הזמן והוא עוצר אותה כשהוא לא מתאמץ להתחדש ופשוט "זורם עם החיים" במקום לנוט אותם לכווננים שהוא בוחר מרצונו וידעתו ולטובתו.

(ג) פנימיות: כאשר אדם עושה פעלה בצבור לא תמיד היא אמתית, יש נגיעות בשל מי שמסתפל עליו ומה הוא יחשב. העבודה האמתית היא בין אדם לעצמו כשרק הוא ובזרא עולם יודעים באמת מה הוא רוצה ועושה. כאשר אדם מתפתח ומתחדש בפני עצמו יש לו ערך עליון חזק יותר.

בסוף פרשת "נשא" (במדבר ד, ב) ראינו את כל קרבנות הנשיאים שהביאו בחנכת המשכן, עד שכל אחד מ-12 הנשיאים קבל יום משלו שהיה יום טוב לכלם בזכותו.

פרשת בהעלתך מתחילה בצווי של אהרן הפהו להדליק את המנורה ולהטיב את הנרות בכל יום. ומסבירים חז"ל שמהסמיכות של שתי הפרשיות למדים כי אהרן ראה שכל שבט שלח את נשיאו להביא קרבן בשמו, ורק שבט לוי נפקד ולא הביא, וחלשה דעתו שמה בגללו נפקדו הלויים שחטא שעשה את העגל והפסיד את שבטו, ואמר הקדוש ברוך הוא למשה שיאמר לאהרן שיש לו תפקיד גדול יותר - להיטיב את הנרות.

כיון שאהרן היטיב את הנרות כבר ביום הראשון ומשה רבנו שהיה כהן בשבעת הימים שלפניו היטיב את הנרות, מלאכה זו היתה ידועה לפניו מראש, כלומר הקדוש ברוך הוא לא התכוון לגלות לאהרן שיש מלאכה כזו שלא ידע עליה ואם כן מה מנחם את אהרן במלאכה שידע עליה קדם ועדו הצטער לראות שהנשיאים האחרים מביאים קרבן ואלו שבטו שלו לא מביא?

אלא שבזרא עולם לא חדש לו על עצם העבודה הוא רק הפנה את המבט שלו עליה כדי להבין ממנה יסודות לחיים מעבר לפעלה של הדלקת נרות:

(א) קביעות וחזרה: מתנות הנשיאים הם ארוע גדול ומכונן, עד שהיום שהנשיא הביא קרבן היה יום טוב דרבנו, אבל אחרי הכל היה זה ארוע חד פעמי. הקדוש ברוך הוא בקש להראות לאהרן שיש חשיבות על שמירת קביעות אפלו במעשה קטן שחוזר על עצמו, מאשר ארוע חד פעמי גדול.

נמצא שעקר העבודה של היהודי היא לא בגדול הנוצץ והחד פעמי, אלא התחדשות והתרגשות בעבודה הקבועה והחוזרת, כשהוא עובד על עצמו באמת ובכך מתחבר לה'.

זרר הישר ראיות וזנים

ברכות השחר - ברכת שלא עשני עבד

ומרגע זה והלאה הוא יתפקד כפי שהוא מאמין שזה
מה שהוא ומה שהוא יכול, או יותר נכון לא יכול
לעשות.

ברכות השחר הקודמות מראות לנו את כל הפלים
שבזרא עולם התקין עבורנו כדי להשתחרר
מעבדות זאת. הוא נתן לנו בינה להבין, עינים
לראות את ההנחיות שלו, הוא שמלוה אותנו
בצעדנו ומפאר ומעצים אותנו, כל זאת על מנת
שנדע ונפנים פי יש לנו את הכח להתחדש בכל יום,
שבזרא עולם אתנו בכל צעד ושעל, הוא מלוה
אותנו משגיח עלינו מנחה אותנו ומוליך אותנו
בדרך הנכונה, וכל מה שעלינו לעשות זה לצעד
בדרך הזו, מבלי לתת להסחות הדעת להסית אותנו
מהמסלול.

ואם פן לאחר שורה של ברכות שאנחנו מודים
לבזרא עולם על מה שעשה עבורנו, אנחנו מודים
לו כעת על מה שלא עשה עבורנו, הוא לא עשה
אותנו גוי שלא יכול להתחבר אל העולמות
העליונים, והוא לא עשה אותנו עבדים שמשעבדים
את גופם ונפשם לאדונים אחרים ומאבדים את
חרותם.

ולכן עבד ה' אינו עבדות, כי האמונה בה' יתברך
אינה אמונה מגבילה אלא אמונה מגבירה - היא
בונה את היהודי ומעלה אותו לשיאים חדשים. על
ידי ההתמסרות לעבודת ה' זוכים אנחנו להשתחרר
מהעבדות שלנו לכל התפיסות המגבילות שנוצרו
במהלך חיינו בפתת מודע ומונעים מאתנו להתקדם
ולהצליח בחיים, ואנחנו עבדי ה' - הקרובים ביותר
למלך ויוצאים ונכנסים לחדרו, ולכן זה התאר
הגבוה ביותר כי הוא הפך העבדות של העולם הזה.

"ברוך אתה יי. אלהינו מלך העולם.
שלא עשני עבד".

בברכה הזו אנחנו מברכים שלא עשה אותנו עבדים
פנענים. עבד פנעני היה מי שנקנה לעבדות עבור
יהודי, היו מלמדים אותו את המצוות, מגירים אותו
מלים אותו ומטבילים אותו במקנה לשם עבדות.
במצב זה הוא היה יוצא ממצב של "גוי" אבל עדין
לא נכנס למצב של "יהודי", והיה מחיב במצוות
כאשה - מצוות לאו ומצוות עשה שלא הזמן גרמא.
ואם פן בברכה זו אנחנו מודים שלא עשה אותנו
עבדים שדרגתם גבוהה מגוי כי הם מחיבים בחלק
מן המצוות, אבל עדין הם פטורים מחלקן וכן הם
עבדים שיש להם אדון על ראשם ויכול להעבידם
בעבודות בזויות, ולסחר בהם ובילדיהם פסחורה.
העמק של הברכה הוא לגבי עצמנו, שהרי הדרגה
הגבוהה ביותר היא להיות עבד ה', תאר שכנו בו
משה רבנו ויורשו יהושע בן נון. אם פן האם עבד זה
תאר רע? האם לא היינו מודים לה' אם היה עושה
אותנו עבדי ה'?

אלא שאדם מיצר לעצמו את כבלי העבדות שלו
עם הזמן, עם הדברים שקרו לו בחייו ועם השפעת
הסביבה, אשר כלם יחד יוצרים לו סט של אמונות
לגבי עצמו ואת הזהות שלו של מה הוא פביכול
יכול או לא יכול לעשות.

מאותו רגע והלאה הופך האדם לעבד של אותן
אמונות מגבילות, כי אם הוא מחליט שהוא חלש
וחלני, שהוא עצלן ולא יצלח, שהוא לא מסוגל
לעשות דבר זה או אחר, הרי הוא קושר את עצמו
בשלושלאות לאותה אמונה מגבילה על עצמו